

Til § 1020

Bestemmelsen i § 1020 indebærer, at anmeldelser om straffbare forhold begået af politipersonale i tjenesten skal indgives til vedkommende statsadvokat og ikke - som det ellers er tilfældet i andre straffesager - til politiet, jf. herved retsplejelovens § 742, stk. 1. Hvis anmeldelsen modtages af politiet (eller en anden myndighed), må den videresendes til statsadvokaten som rette vedkommende.

Statsadvokaten afviser en indgivet anmeldelse, hvis der ikke findes grundlag for at indlede efterforskning, jf. den foreslåedes § 1020 g sammenholdt med den gældende § 749, stk. 1, i retsplejeloven. Henvendelsen vil imidlertid efter omstændighederne kunne føre til, at statsadvokaten indleder en adfærdsklagesag efter reglerne i det foreslåede kapitel 93 b.

De nye regler i kapitel 93 c omfatter straffesager mod »politipersonale«, dvs. den del af de ansatte ved politiet, der har politimyndighed. Omfattet af ordningen er således det politiuddannede personale og politiets jurister, men derimod ikke kontorpersonale.

Det er endvidere en betingelse for, at bestemmelserne i kapitel 93 c finder anvendelse, at der er tale om forhold begået i tjenesten. Begrebet »i tjenesten« må afgrænses på samme måde som i den foreslåede § 1019, stk. 1. Hvorvidt en handling er foretaget i tjenesten, vil i grænsetilfælde afhænge af en konkret vurdering.

Efter bestemmelsen skal anmeldelser indgives til »vedkommende statsadvokat«.

Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om forretningernes fordeling mellem statsadvokaterne, jf. retsplejelovens § 103, stk. 1. Der vil dog næppe i praksis være behov for at fravige bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 787 af 21. september 1992 om fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaterne.

Til § 1020 a

Bestemmelsen omfatter straffesager mod politipersonale vedrørende forhold begået i tjenesten, jf. om denne afgrænsning bemærkningerne til den foreslåede § 1020.

Bestemmelsen i *stk. 1* fastslår, at statsadvokaten kan indlede efterforskning enten efter anmeldelse eller af egen drift.

Betingelsen for at iværksætte efterforskning er i begge tilfælde, at der er »rimelig formodning om«, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået. Denne betingelse for at indlede efterforskning svarer til, hvad der gælder i straffesager, som

efterforskes af politiet, jf. retsplejelovens § 742, stk. 2.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det såkaldte »objektivitetsprincip«, jf. retsplejelovens § 96, stk. 2, hvorefter de offentlige anklagere ikke blot skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Efterforskningen har til formål at klarlægge, om betingelserne for at pålægge strafansvar eller anden strafferetlig retsfølge er til stede, og at tilvejebringe oplysninger til brug for sagens afgørelse samt forbedre de sagens behandling ved retten, jf. den foreslåede § 1020 g sammenholdt med retsplejelovens § 743. Statsadvokaten udfærdiger snarest rapport om de afhøringer, der foretages, og om andre efterforsknings-skridt, medmindre oplysninger herom foreligger på anden måde, jf. den foreslåede § 1020 g sammenholdt med retsplejelovens § 744.

Er der ikke grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, kan beslutningen om at indstille efterforskningen træffes af statsadvokaten, såfremt der ikke har været rejst sigtelse, jf. den foreslåede § 1020 g sammenholdt med den gældende § 749, stk. 2, 1. pkt., i retsplejeloven. Er sigtelse rejst, finder reglerne om påtaleopgivelse eller om tiltalefrafald anvendelse, jf. retsplejelovens § 749, stk. 2, 2. pkt., samt bemærkningerne til den foreslåede § 1020 c.

På ét punkt er det fundet rimeligt at fravige kravet om, at der skal bestå en rimelig formodning om et strafbart forhold, for at der kan indledes efterforskning, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Efter bestemmelsen i *stk. 2* skal statsadvokaten således i alle tilfælde, hvor en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt, indlede efterforskning i straffetsplejens former, dvs. uanset om der i det konkrete tilfælde er formodning om et strafbart forhold.

Om baggrunden for denne bestemmelse henvises til betænkning 1278/1994, side 146-47. Det fremgår bl.a. heraf, at tankegangen er den, at der på den ene side er et påtrængende behov for en grundig undersøgelse i disse tilfælde, mens det på den anden side kan være unødigt belastende for de involverede polititjenestemænd, såfremt disse sager altid efterforskes i strafferetsplejens former, hvis dette - som efter de gældende regler - nødvendigvis indebærer en formodning om, at der er begået et strafbart forhold.

I de administrative forskrifter, der skal udarbejdes i forbindelse med lovens ikrafttræden, vil politiet blive pålagt en pligt til at indberette de nævnte tilfælde til statsadvokaten, jf. herved betænkning 1278/1994, side 147.